

NOWA PERSPEKTYWA FUNDUSZY UNIJNYCH DLA SAMORZĄDÓW NA LATA 2007 - 2013

**Wielkopolski Ośrodek Kształcenia
i Studiów Samorządowych w Poznaniu**

Waldemar Pruss

Wstępny harmonogram naboru wniosków w ramach poszczególnych działań WRPO w 2008 roku (wersja z 12.12.2007)

	I	II	III	IV
1.7 Przygotowanie terenów inwestycyjnych				
2.1 Wzmocnienie regionalnego układu powiązań drogowych (drogi wojewódzkie)	x	x		
2.2 Poprawa dostępności do regionalnego i ponadregionalnego układu drogowego (drogi powiatowe i gminne)	x			
2.3 Modernizacja regionalnego układu kolejowego				
2.4 Tabor kolejowy dla regionalnych przewozów pasażerskich				
2.5 Rozwój miejskiego transportu zbiorowego				
2.6 Rozwój regionalnej infrastruktury lotniczej		x		
2.7 Infrastruktura społeczeństwa informacyjnego				x

	I	II	III	IV
3.1 Racjonalizacja gospodarki odpadami i ochrona powierzchni ziemi			x	
3.2 Infrastruktura energetyczna przyjazna środowisku			x	
3.3 Wsparcie ochrony przyrody	x			
3.4 Gospodarka wodno-ściekowa	x			
3.5 Wzmocnienie ochrony przeciwpowodziowej zagrożonych obszarów województwa			x	
3.6 Poprawa bezpieczeństwa środowiskowego i ekologicznego			x	
3.7 Zwiększenie wykorzystania odnawialnych zasobów energii			x	

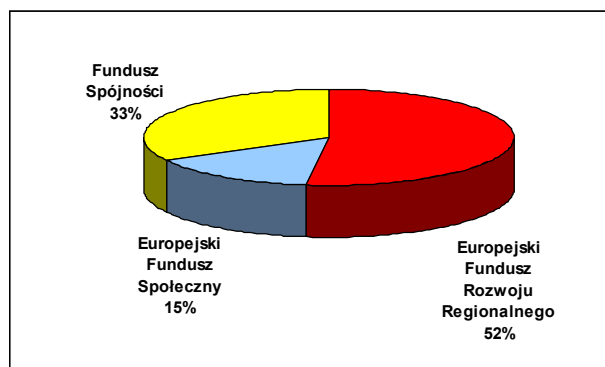
	I	II	III	IV
4.1 Rewitalizacja obszarów miejskich				
4.2 Rewitalizacja zdegradowanych obszarów przemysłowych i powojennych			x	
5.1 Infrastruktura szkolnictwa wyższego		x		
5.2 Rozwój infrastruktury edukacyjnej, w tym kształcenia ustawicznego		x		
5.3 Poprawa warunków funkcjonowania systemu ochrony zdrowia w województwie		x*	x	
5.4 Wzmocnienie pozostałej infrastruktury społecznej				x
6.1 Infrastruktura na terenach turystycznych				
6.2 Rozwój kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego		x		

* wyłącznie dla projektów zakupu urządzeń medycznych

Źródła finansowania pomocy unijnej (59,5 mld euro)

+ Europejski Fundusz Rozwoju Obszarów Wiejskich – około 18 mld euro

Narodowa Strategia Spójności (NSS) będzie realizowana przy pomocy programów:

- Regionalny Program Operacyjny (Urząd Marszałkowski)
  - Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko (MRR)
  - Program Operacyjny Kapitał Ludzki (WUP + ministerstwa)
  - Programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej
  - Program Rozwoju Obszarów Wiejskich
-
- Program Operacyjny Rozwój Polski Wschodniej
  - Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka
  - Program Operacyjny Pomoc Techniczna

Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2007-2013 (WRPO)

www.wrpo.wielkopolskie.pl

„Szczegółowy opis priorytetów programu
operacyjnego” z dnia 19.11.2007

- ramach ZPORR 2004-2006: 198 mln euro
- w ramach RPO 2007-2013: 1.272 mln euro
(w tym około 430 mln euro na projekty kluczowe oraz 328 mln euro dla sektora MSP)

Czyli średniorocznie:

- było: 66 mln euro
- będzie: 181,8 mln euro (po odjęciu kluczowych oraz MSP zostaje ok. 75 mln euro)

PRIORYTETY WRPO

- I. Konkurencyjność przedsiębiorstw
- II. Infrastruktura komunikacyjna
- III. Środowisko przyrodnicze
- IV. Rewitalizacja obszarów problemowych
- V. Infrastruktura dla kapitału ludzkiego
- VI. Turystyka i środowisko kulturowe
- VII. Pomoc techniczna

Priorytet I – Konkurencyjność przedsiębiorstw

Pola interwencji:

1. Rozwój mikroprzedsiębiorstw
2. Wsparcie rozwoju MSP
3. Rozwój systemu finansowych instrumentów wsparcia przedsiębiorczości
4. Regionalna Strategia Innowacji
5. Wzmocnienie instytucjonalnego otoczenia biznesu
6. Promocja regionalnej gospodarki
7. Sieci i kooperacja

8. Przygotowanie terenów inwestycyjnych

Uzbrojenie terenów inwestycyjnych (w tym przede wszystkim drogi dojazdowe i wewnętrzne, bocznice kolejowe, gospodarka wodno-ściekowa, dostarczanie energii elektrycznej i gazu przewodowego, infrastruktura informatyczna)

Teren objęty zakresem projektu musi być przeznaczony w miejscowym planie zagospodarowania terenu pod inwestycje (tereny aktywizacji gospodarczej), z wyłączeniem inwestycji mieszkaniowych.

Teren nie może być również przeznaczony wyłącznie pod obiekty handlowe.

Priorytet II – Infrastruktura komunikacyjna

Nr działania	Nazwa działania	Wsparcie UE w euro	Wkład własny i max. dofinansowanie	Uwagi
2.1	Wzmocnienie regionalnego układu powiązań drogowych (drogi wojewódzkie)	117 170 000	Min. 15%	
2.2	Poprawa dostępności do regionalnego i ponadregionalnego układu drogowego (drogi powiatowe i gminne)	76 821 000	Min. 50%, 10 mln PLN w miastach pow. 50 tys. mieszkańców, 2 mln PLN w miastach pow. 20 tys. mieszkańców i siedziby powiatów	Wyłączenie dróg osiedlowych, wymagany ciąg drogowy min. 500 m
2.3	Modernizacja regionalnego układu kolejowego	39 030 000	Min. 50%	
2.4	Tabor kolejowy dla regionalnych przewozów pasażerskich	58 590 000	Min. 15%	
2.5	Rozwój miejskiego transportu zbiorowego	27 330 000	Dofinansowanie UE max. 85%	Wymagany Zintegrowany Plan Rozwoju Transportu Publicznego
2.6	Rozwój regionalnej infrastruktury lotniczej	8 440 000	Min. 15%	
2.7	Infrastruktura społeczeństwa informacyjnego	80 460 000	Min. 15%	

Minimalne standardy drogi powinny odpowiadać parametrom wyznaczonym w ***Rozporządzeniu Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie.*** (Dz.U. Nr 43, poz. 430)

Zakładana jest realizacja projektów kompleksowych, w sposób ewidentny zwiększających dostępność komunikacyjną dla mieszkańców i podmiotów gospodarczych oraz poprawiających połączenia z innymi ośrodkami. Rozwój obszarów poza centrami rozwoju lokalnego winien się skupiać na uzyskiwaniu efektów komunikacyjnych – ciągów komunikacyjnych. **Preferowane będą projekty realizowane we współpracy jednostek samorządu terytorialnego, służące zwiększaniu spójności komunikacyjnej danego obszaru.**

Drogi zaliczone do jednej z kategorii, w rozumieniu przepisów o drogach publicznych, powinny mieć parametry techniczne i użytkowe odpowiadające następującym klasom dróg:

- drogi powiatowe - klasy G, Z i wyjątkowo klasy L,
- drogi gminne - klasy L, D i wyjątkowo klasy Z.

Szerokość ulicy w liniach rozgraniczających, nie powinna być mniejsza niż:

G – 25 m, Z – 20 m, L – 12 m, D – 10 m

Szerokość drogi w liniach rozgraniczających poza terenem zabudowy i nie przeznaczonym pod zabudowę nie powinna być mniejsza niż:

G – 25 m, Z – 20 m, L – 15 m, D – 15 m

Szerokości dróg, o których mowa powyżej, obejmują: jezdnie, pobocza, skarpy o wysokości 0,75 m, rowy drogowe oraz pasy terenu za rowami, zgodnie z przepisami o drogach publicznych.

Szerokość pasa ruchu (m) na drodze klasy

Poza terenem zabudowy:

- G: 3,00 – 3,50
- Z: 2,75-3,00
- L: 2,50-2,75
- D: 2,50-2,75 3,50-3,00

na terenie zabudowy:

- G: 3,50
- Z: 3,50
- L: 3,00
- D: 2,50-2,25, 3,50-3,00

Pobocza gruntowe powinny mieć szerokości, nie mniejsze niż:

- 1,25 m - na drodze klasy G,
- 1,00 m - na drodze klasy Z,
- 0,75 m - na drodze klasy L lub D.

Nabycie gruntów

Łączna kwota wydatków kwalifikowalnych należących do kategorii „Zakup gruntu” (tj. wszystkich wydatków związanych bezpośrednio z nabyciem nieruchomości, a więc wydatków poniesionych na zakup nieruchomości, wydatków poniesionych na odszkodowania za przejęte nieruchomości oraz wydatków związanych z nabyciem nieruchomości) **nie może przekraczać 10% całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu**

Priorytet III – Środowisko przyrodnicze

Pola interwencji	Typy projektów
Racjonalizacja gospodarki odpadami i ochrona powierzchni ziemi	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kompleksowe systemy gospodarki odpadami (sortownie, kompostownie, utylizacja odpadów, selektywna zbiórka, unieszkodliwianie odpadów niebezpiecznych, budowa nowych oraz modernizacja istniejących i rekultywacja wyeksploatowanych składowisk odpadów) ▪ Projekty przewidziane w Wojewódzkim Programie Gospodarki Odpadami dla instalacji i systemów gospodarki odpadami dla maksimum 150 000 mieszkańców i minimum 50 000 mieszkańców
Infrastruktura energetyczna przyjazna środowisku	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Przebudowa i remonty ciepłowniczych sieci przesyłowych, wykonywane dla energooszczędności, ▪ Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej, ▪ Budowa i modernizacja systemów grzewczych w obiektach użyteczności publicznej, ▪ Budowa i modernizacja systemów zaopatrzenia w energię elektryczną i gaz oraz energię ciepłą

Priorytet III – Środowisko przyrodnicze

Pola interwencji	Typy projektów
Wsparcie ochrony przyrody	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Odbudowa zdegradowanych siedlisk nieleśnych, leśnych i wodnych ▪ Przejścia dla zwierząt i przepławki dla ryb (projekty o wartości do 0,5 mln euro) ▪ Ochrona gatunków o zagrożonych pulach genowych ▪ Budowa infrastruktury służącej promocji obszarów Natura 2000, w tym centrów edukacji ekologicznej, łącznie z kształceniem personelu
Gospodarka wodno-ściekowa (94 mln euro)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Oczyszczanie ścieków - projekty oznaczone w KPOŚK od 2000 RLM do 15000 RLM ▪ Zaopatrzenie w wodę <p>(minimalna wartość projektu – 1 mln zł, aktywa muszą podlegać amortyzacji), kanalizacja deszczowa lub gospodarka wodna – tylko w ramach kompleksowego projektu</p>
Ochrona przeciwpowodziowa i retencja	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Regulacja cieków wodnych ▪ Tworzenie polderów (w tym zalesianie) oraz odtwarzanie naturalnych terenów zalewowych ▪ Modernizacja i budowa małych zbiorników wielozadaniowych (o pojemności mniejszej niż 10 mln m³) i stopni wodnych

1) 120 mieszk./km sieci

2) Luka finansowa

3) Amortyzacja aktywów

– wnioski dla analizy finansowej
i wyznaczania poziomu ceny za ścieki

4) Kwalifikowalność VAT

„Metodyka wyznaczania w ramach aglomeracji zakresu sieci kanalizacyjnej, która może być objęta finansowaniem z Funduszu Spójności” - NFOŚiGW

- Dla kanalizacji projektowanej bierze się pod uwagę, że realizacja sieci kanalizacyjnej na obszarze aglomeracji z doprowadzeniem do oczyszczalni ścieków powinna być uzasadniona ekonomicznie, finansowo i technicznie, przy czym wskaźnik koncentracji nie może być mniejszy od 120 mieszkańców na 1 km sieci.
- Wskaźnik koncentracji wyznacza się jako **stosunek przewidywanej do obsługi przez projektowaną sieć liczby mieszkańców aglomeracji i maksymalnej liczby turystów wynikającej z liczby zgłoszonych/zarejestrowanych miejsc noclegowych do długości projektowanej sieci (łącznie z kolektorami przerzutowymi).**

Projekty generujące dochód

Rozporządzenie 1083/2006, art. 55:

„Kwalifikowalne wydatki na projekty generujące dochód nie przekraczają bieżącej wartości kosztu inwestycji pomniejszonej o bieżącą wartość dochodu netto z inwestycji w danym okresie odniesienia”

Projekty generujące dochód

Istotne kwestie:

- „Dochód” nie jest dochodem w rozumieniu ustawy o rachunkowości; najbliższym pojęciem jest wartość bieżąca salda przepływów pieniężnych
- Przepis dotyczy zarówno dochodów w trakcie realizacji, jak i dochodów, które planuje się uzyskać po ukończeniu inwestycji.

Projekty generujące dochód

Wyłączenia ze stosowania:

- projekty podlegające zasadom pomocy publicznej
- projekty, w których dochody nie pochodzą z opłat użytkowników, ale np. pokrywane są z budżetu państwa, czy gminy
- projekty, w których dochód nie przekracza kosztów operacyjnych

	2008	2009	...	2037
Przychody	109.500	109.500	...	109.500
Wartość rezydualna	0	0	0	500.000
Koszty operacyjne	100.000	100.000	...	100.000
Kapitał Obrotowy Netto	?	?	?	?
Amortyzacja	100.000	100.000	...	100.000

Luka finansowa - przykład:

Założenia:

- wartość inwestycji: 3.000.000 zł
- Przyłączonych 1.000 mieszkańców
- codzienne zużycie = 0,1 m³ /mieszkańca = roczny zrzut 36.500 m³
- przychody = 3 zł x 36.500 m³ = 109.500 zł
- koszty operacyjne (wynagrodzenia, materiały, koszty na oczyszczalni, itd.) = 100.000 zł

Zdyskontowane przychody z 30 lat = 1.507.249

Zdyskontowane koszty z 30 lat = 1.376.483

Zysk netto (przychody – koszty) = 130.766 + wartość rezydualna (300.000 zł)

Dotacja = (3.000.000 – 130.766 – 300.000) x 85% = 2.183.849 (72,8%)

Systemy opłat

- Komisja Europejska chce promować systemy opłat, gdzie koszty zanieczyszczenia środowiska i środków zapobiegawczych byłyby ponoszone przez tego, kto spowodował zanieczyszczenie.
- Optymalny system opłat powinien być oparty o rzeczywiste spożycie zasobów, a **opłaty powinny przynajmniej pokrywać koszty operacyjne i koszty eksploatacji, jak również znaczną część amortyzacji majątku.**
- Odpowiednia struktura opłat powinna zmierzać do zmaksymalizowania dochodów z projektu przed subwencjami publicznymi, uwzględniając jednocześnie przystępność cenową. - Na przykład, powszechnie przyjęta stopa przystępności cenowej przy usługach wodociągowych i sanitarnych wynosi 4% (dochodów gospodarstwa domowego) .

Wpływ „amortyzacji aktywów” na ceny ścieków

Stosowanie Zasady Zanieczyszczający Płaci –

Artykuł 9, DYREKTYWA 2000/60/WE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz.U. L 327 z 22.12.2000, str. 1)

Założenia:

- Wartość inwestycji: 3.000.000
- Amortyzacja roczna = 3.000.000/30 lat = 100.000
- Koszty roczne = 100.000 + 100.000 = 200.000
- Przychody = 109.500 + **90.500** = 200.000

- Roczny zrzut = 36.500 m³
- 200.000 / 36.500 = **5.48 zł / m³ !!!**

Miesięczne wydatki 4 osobowego gospodarstwa na ścieki:

4 osoby * 0,1 m³ * 30 dni * 3 zł = 36 zł

4 osoby * 0,1 m³ * 30 dni * 5,48 zł = 65,76

Pytania:

- opłata za ścieki równa w całej gminie!
- opłata za wodę i ścieki nie może przekroczyć 4% dochodów netto gospodarstwa domowego!! (cena akceptowalna społecznie)

KWALIFIKOWALNOŚĆ PROJEKTU A KWALIFIKOWALNOŚĆ WYDATKÓW

<http://www.kwalifikowalnosc.gov.pl/>

- Zobacz: "Krajowe wytyczne dotyczące kwalifikowania wydatków w ramach funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności w okresie programowania 2007-2013" (www.fundusze-strukturalne.gov.pl)

Ogólne warunki kwalifikacji wydatków

Wydatek jest kwalifikowalny jeżeli:

- został poniesiony w ramach projektu
- jest niezbędny dla realizacji projektu
- jest rzetelnie udokumentowany i możliwy do zweryfikowania
- jest spójny z obowiązującymi przepisami.

VAT

- VAT może być wydatkiem kwalifikowalnym tylko wtedy, gdy nie podlega zwrotowi (nie jest możliwe jego odzyskanie przez Beneficjenta).
- VAT podlegający odzyskaniu w jakikolwiek sposób nie będzie uważany za kwalifikowalny, nawet jeśli nie został faktycznie odzyskany przez Beneficjenta.

Wytyczne w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO IiŚ

(i prawdopodobnie WRPO)

- Gmina realizuje projekt z zakresu budowy kanalizacji, a po zrealizowaniu przedsięwzięcia będzie jego operatorem i będzie pobierać opłaty od użytkowników indywidualnych.

W tym przypadku VAT nie może być wydatkiem kwalifikowalnym.

Gmina realizuje projekt np. z zakresu budowy kanalizacji.

Po zrealizowaniu przedsięwzięcia składniki majątku sfinansowanego ze środków pochodzących z funduszy UE są przekazywane:

- aportem do należącej do gminy spółki komunalnej (podatnik VAT), która będzie operatorem przedsięwzięcia i która będzie pobierać opłaty od użytkowników indywidualnych za korzystanie z wybudowanej kanalizacji – kwalifikowany
- na podstawie umowy dzierżawy gminnej spółce komunalnej lub zakładowi budżetowemu – niekwalifikowany
- na podstawie umowy użyczenia spółce komunalnej lub zakładowi budżetowemu – kwalifikowany
- najpierw (np. na okres 5 lat) na zasadzie umowy użyczenia, a następnie gmina sygnalizuje zmianę wykorzystania posiadanych składników majątku poprzez wniesienie ich aportem do spółki - niekwalifikowany

Wkład niepieniężny

Wkład niepieniężny wniesiony na rzecz projektu przez beneficjenta publicznego lub prywatnego w postaci dóbr lub usług, za które nie dokonano płatności, **stanowi koszt kwalifikowany** przy założeniu, że: polega na **wniesieniu nieruchomości**, urządzeń lub materiałów (surowców), badań, pracy wysoko kwalifikowanej lub nieodpłatnej pracy wykonywanej przez wolontariuszy; jego wartość może zostać w niezależny sposób wyceniona oraz, jeśli zaistnieje taka konieczność - zweryfikowana.

Wydatki niekwalifikowane

Zgodnie z Rozporządzeniem Rady nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 roku oraz przepisami rozporządzeń, dotyczących poszczególnych funduszy, za niekwalifikowane uznaje się poniższe kategorie wydatków:

- **Koszty prowizji i odsetek**, ponoszonych w ramach zobowiązań finansowych
- Koszty prowizji, pobieranych w ramach **operacji wymiany walut oraz ujemne różnice kursowe**, ponoszone w ramach wdrażania i realizowania projektu
- Wydatek poniesiony na **środek trwały, który był współfinansowany ze środków krajowych lub wspólnotowych** w przeciągu 10 lat poprzedzających złożenie wniosku o dofinansowanie projektu
- **Koszty kar i grzywien**, a także koszty procesów sądowych oraz koszty realizacji ewentualnych postanowień wydanych przez sąd
- **Koszty kredytu**
- **Koszt podatku VAT, który może zostać odzyskany** na podstawie przepisów krajowych, tj. Ustawy o podatku od towarów i usług z dnia 11 marca 2004 r.
- **Koszt zakupu nieruchomości niezabudowanej, przekraczający 10% wartości całkowitych kosztów kwalifikowanych projektu** w projektach, współfinansowanych w ramach EFRR i Funduszu Spójności. W przypadku projektów współfinansowanych ze środków EFRR wyższy udział procentowy jest dopuszczalny tylko w projektach, związanych z ochroną środowiska naturalnego, za zgodą instytucji zarządzającej danym programem operacyjnym.

Pomoc publiczna

W przypadku projektów, dla których dofinansowanie stanowi pomoc publiczną, program pomocowy może zawierać bardziej restrykcyjne zasady, dotyczące kwalifikowania wydatków.

Pomoc publiczną można określić jako wydatkowanie środków publicznych lub uszczuplanie danin publicznych w celu wspierania przedsiębiorstw lub produkcji określonych towarów, stanowiące korzyść ekonomiczną dla beneficjenta.

Komisja Europejska, badając poszczególne przypadki, dotyczące pomocy szuka odpowiedzi na następujące pytania:

- czy następuje przysporzenie korzyści ze środków publicznych
- czy następuje uprzywilejowanie wybranych przedsiębiorstw lub produkcji niektórych towarów
- czy następuje lub czy istnieje groźba naruszenia konkurencji oraz
- czy istnieje wpływ na wymianę handlową między państwami członkowskimi?

Aby badana operacja stanowiła pomoc publiczną, wymienione w powyższych czterech pytaniach warunki muszą zaistnieć łącznie. Negatywna odpowiedź na jedno z postawionych pytań decyduje o nie uznaniu badanego środka za pomoc.

Pomoc publiczna

- Nie stanowią pomocy publicznej dotacje na realizację projektu, udzielane instytucjom publicznym lub organizacjom non-profit. Pamiętać jednak należy, że wyłączenie ze stosowania przepisów o pomocy publicznej w przypadku tych instytucji ma miejsce jedynie wtedy, **gdy nie prowadzą one działalności gospodarczej lub nie konkurują z podmiotami prowadzącymi działalność gospodarczą**.
- Przewiduje się, że projekty, dotyczące gospodarki wodno-ściekowej nie będą podlegały zasadom pomocy publicznej, z uwagi na występowanie monopolu naturalnego.

Trwałość projektu:

Rozporządzenie Rady Europy 1260/1999 z dnia 21 czerwca 1999 r.:

w okresie 5 lat od daty podpisania umowy o dofinansowanie projektu „(...) projekt nie może podlegać znaczącym modyfikacjom: wpływającym na charakter lub warunki wdrażania projektu lub przyznającym firmie lub instytucji publicznej nadmierne korzyści oraz wynikającym albo ze zmiany charakteru własności danej pozycji infrastruktury albo zaprzestania lub zmiany lokalizacji działalności produkcyjnej (...)”.

Finansowanie krzyżowe (cross-financing)

- Pozwala na **sfinansowanie ze środków, pochodzących z jednego funduszu unijnego działań, które mają być realizowane za pomocą innego**. Dzięki temu system wsparcia będzie lepiej dopasowany do potrzeb beneficjentów, a ci z kolei unikną potrzeby ubiegania się o dwie dotacje z dwóch różnych programów przy realizacji jednego projektu.
- Zastosowanie finansowania krzyżowego jest ograniczone dwoma podstawowymi zasadami. Po pierwsze, w ramach tego narzędzia nie można wydać więcej niż **10-15 proc. wysokości uzyskanej dotacji** (ustalanej w kosztach kwalifikowanych). Po drugie, **zastosowanie cross-financingu musi być uzasadnione, niezbędne do pomyślnej realizacji projektu i bezpośrednio z nim związane**.

Priorytet III – Środowisko przyrodnicze

Pola interwencji	Typy projektów
Bezpieczeństwo środowiskowe i technologiczne	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Budowanie i doskonalenie stanowisk do analizowania i prognozowania zagrożeń naturalnych i awarii technologicznych (w tym zakup sprzętu specjalistycznego) ▪ Wsparcie techniczne regionalnego systemu ratownictwa chemiczno-ekologicznego ▪ Wsparcie lokalnego monitoringu środowiska w aspekcie zanieczyszczeń
Zwiększenie wykorzystania odnawialnych zasobów energii	Przedsięwzięcia na rzecz wykorzystywania alternatywnych źródeł energii

Priorytet IV – Restrukturyzacja i wzmocnienie potencjałów terytorialnych (Rewitalizacja obszarów problemowych)

Nr działania	Nazwa działania	Wsparcie UE w euro	Wkład własny i max. dofinansowanie	Uwagi
4.1	Odnowa miast	19 370 000	Min. 15%	Miasta do 50 tys. mieszk., priorytet - powyżej 20 tys. Wymagany PRL lub Lokalny Program Rewitalizacji, możliwość max. 10% kosztów na przedsięwzięcia społ.
4.2.	Rewitalizacja zdegradowanych obszarów miejskich	21 505 000	Min. 15%	Miasta pow. 50 tys. mieszkańców, wymagany LPR, możliwość max. 10% kosztów na przedsięwzięcia społ.
4.3.	Rewitalizacja zdegradowanych obszarów przemysłowych i powojkowych	13 185 000	Min. 15%	Wymagany LPR, możliwość max. 10% kosztów na przedsięwzięcia społ.

Priorytet V – Infrastruktura dla kapitału ludzkiego

Nr działania	Nazwa działania	Wsparcie UE w euro	Wkład własny i max. dofinansowanie	Uwagi
5.1	Infrastruktura szkolnictwa wyższego	48 734 000	Min. 15%	Inwestycje - min. 500 tys. PLN, zakup wyposażenia - min. 250 tys. PLN
5.2.	Rozwój infrastruktury edukacyjnej, w tym kształcenia ustawicznego	14 070 000	Min. 15%	Schemat I (infrastrukt. edukac.)- inwestycje min. 250 tys. PLN, wyposażenie min. 30 tys. PLN; Schemat II (infrastrukt. kształc. ustawicznego) - inwestycje min. 250 tys. PLN, wyposażenie min. 50 tys. PLN
5.3.	Poprawa warunków funkcjonowania systemu ochrony zdrowia w województwie	52 620 000	Min. 15%	Inwestycje - min. 500 tys. PLN, wyposażenie - min. 250 tys. PLN
5.4.	Wzmocnienie pozostałej infrastruktury społecznej	5 860 000	Min. 15%	Na przykład obiekty pomocy społecznej, integracji społecznej, ekonomii społecznej

PROJEKTY Z ZAKRESU WSPARCIA INFRASTRUKTURY EDUKACYJNEJ przykładowe rodzaje projektów

- Budowa nowych, remont, rozbudowa i przebudowa istniejących obiektów dydaktycznych, w szczególności budynków szkolnych, laboratoriów dydaktycznych, sal do praktycznej nauki zawodu w szkołach ponadgimnazjalnych oraz pracowni komputerowych
- Budowa nowych, remont, rozbudowa i przebudowa istniejących bibliotek przyszkolnych (z wyłączeniem zakupu książek)
- Budowa nowych, remont, rozbudowa i przebudowa istniejących obiektów sportowych (oprócz pływalni, lodowisk i stadionów)
- Budowa nowych, remont, rozbudowa i przebudowa istniejących obiektów infrastruktury społeczno-edukacyjnej (w szczególności burs, internatów, stołówek)
- Zagospodarowanie otoczenia obiektów będących celem projektu (jako element projektu inwestycyjnego)
- Usuwanie barier architektonicznych dla osób niepełnosprawnych w obiektach będących celem projektu oraz ich otoczeniu (jako element projektu)

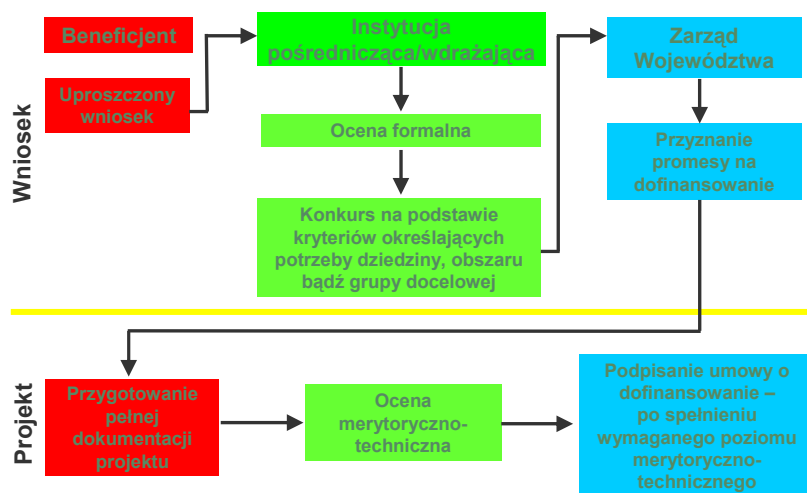

Priorytet VI – TURYSTYKA I ŚRODOWISKO KULTUROWE

Nr działania	Nazwa działania	Wsparcie UE w euro	Wkład własny i max. dofinansowanie	Uwagi
6.1.	Infrastruktura na obszarach turystycznych	52 620 000	Min. 15%	Inwestycje - min. 500 tys. PLN, wyposażenie - min. 250 tys. PLN
6.2.	Rozwój kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego	26 360 000	Min. 15%	
	Schemat I - dziedzictwo kulturowe		Max. dofinans. - 10 mln PLN	Wartość projektu max. 20 mln PLN
	Schemat II - infrastruktura kultury		Max. dofinans. - 10 mln PLN	Wartość projektu max. 2-20 mln PLN
	Schemat III - projekty promocyjne			Wartość projektu max. 200-700 tys. PLN

Procedura konkursowa wyboru projektów

PO Rozwój Obszarów Wiejskich

Główne cele nowej polityki ROW:

Cel 1: Poprawa konkurencyjności gospodarstw rolnych poprzez ich restrukturyzację

Cel 2: Poprawa stanu środowiska oraz krajobrazu poprzez racjonalną gospodarkę ziemią

Cel 3: Poprawa warunków życia ludności wiejskiej i promocja dywersyfikacji działalności gospodarczej

Cel 4: Leader

PO Rozwój Obszarów Wiejskich

Podstawowe usługi na rzecz gospodarki i ludności wiejskiej – łącznie 801,7 mln euro

Rodzaje projektów:

- Zaopatrzenie w wodę i gospodarka ściekowa
- Tworzenie systemu zbioru, segregacji, wywozu odpadów komunalnych
- Wytwarzanie lub dystrybucja energii ze źródeł odnawialnych, w szczególności wiatru, wody, energii geotermalnej, słońca, biogazu albo biomasy.

Kryteria dostępu:

- Miejscowość do 5 tys. mieszkańców w gminie wiejskiej lub miejsko-wiejskiej

PO Rozwój Obszarów Wiejskich

Podstawowe usługi na rzecz gospodarki i ludności wiejskiej

Maksymalna pomoc dla 1 gminy:

- 4 mln zł – na projekty w zakresie gospodarki wodno-ściekowej
- 200 tys. zł – na projekty w zakresie gospodarki odpadami
- 3 mln zł – na projekty w zakresie wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych

Poziom pomocy:

- maksymalnie 75% kosztów kwalifikowanych

PUNKTOWANIE

1. Dochód podatkowy gminy, w której jest planowana realizacja operacji, w przeliczeniu na 1 mieszkańca, kształtuje się na poziomie:
  - a) nie więcej niż 50% średniej wojewódzkiej - 4 punkty,
  - b) powyżej 50% średniej województwa i nie więcej niż 75% średniej województwa - 3 punkty,
  - c) powyżej 75% średniej województwa i nie więcej niż 100% średniej województwa - 2 punkty,
  - d) powyżej 100% średniej w województwie - 0 punktów;
- 2) Bezrobocie w powiecie, na którego obszarze jest położona gmina, w której planowana jest realizacja operacji, w okresie ostatnich 6 miesięcy przed dniem złożenia wniosku o przyznanie pomocy jest:
  - a) wyższe od średniej w województwie - 2 punkty,
  - b) równe ze średnią w województwie - 1 punkt,
  - c) niższe od średniej w województwie - 0 punktów;
- 3) kryterium regionalne - 2 punkty;
- 4) wnioskowana kwota dofinansowania operacji wynosi nie więcej niż 50% kosztów kwalifikowalnych operacji - 1 punkt;
- 5) wskaźnik zwodociągowania gminy, w której podejmowana jest realizacja operacji z zakresu gospodarki wodnej, kształtuje się na poziomie:
  - a) do 25% - 3 punkty,
  - b) od 25% do 50% - 2 punkty,
  - c) od 50% do 75% - 1 punkt;
- 6) wskaźnik zwodociągowania gminy, w której podejmowana jest realizacja operacji z zakresu gospodarki ściekowej, kształtuje się na poziomie:
  - a) powyżej 80% - 3 punkty,
  - b) od 80% do 50% - 2 punkty,
  - c) poniżej 50% - 1 punkt.

Trzeba mieć co najmniej 3 punkty!!!

W przypadku operacji z taką samą liczbą punktów o kolejności decyduje niższa wartość dochodu podatkowego gminy przypadająca na 1 mieszkańca.

PO Rozwój Obszarów Wiejskich

Odnowa wsi i rozwój, ochrona i podniesienie jakości wiejskiego dziedzictwa kulturowego

Rodzaje inwestycji:

- Remont, przebudowa i wyposażenie obiektów, pełniących funkcje publiczne, społeczno-kulturalne, rekreacyjne i sportowe, w tym obiektów zabytkowych
- Remont, przebudowa i wyposażenie obiektów, służących promocji obszarów wiejskich, w tym propagowaniu i zachowaniu dziedzictwa kulturowego, tradycji, sztuki lub kultury
- Kształtowanie przestrzeni publicznej
- Budowa lub remont, przebudowa publicznej infrastruktury, związanej z rozwojem funkcji turystycznych, sportowych i społeczno-kulturalnych
- Zakup obiektów zabytkowych lub charakterystycznych dla tradycji budownictwa w danym regionie oraz ich adaptacja na cele publiczne
- Odnawianie, eksponowanie lub konserwacja lokalnych pomników historii, obiektów architektury sakralnej i miejsc pamięci

PO Rozwój Obszarów Wiejskich

Odnowa wsi i rozwój, ochrona i podniesienie jakości wiejskiego dziedzictwa kulturowego – 591 mln euro

Beneficjenci:

- Gmina
- Instytucja kultury, dla której organizatorem jest jst
- Kościół lub związek wyznaniowy
- Organizacja pozarządowa

Główne kryteria dostępu:

- Gmina wiejska
- Gmina miejsko-wiejska z wyłączeniem miast powyżej 5 tys. mieszkańców
- Miasta o liczbie mieszkańców poniżej 5 tys.
- Projekt jest objęty Planem Odnowy Miejscowości

Poziom pomocy:

- Maksimum 500 tys. zł na realizację projektów w 1 miejscowości

PODSTAWOWE DANE

- Maksimum 3 wnioski z 1 gminy w 1 naborze
- Tylko 1 wniosek na 1 wnioskodawcę, którym może być:
  - a) gmina
  - b) instytucja kultury, dla której organizatorem jest jst
  - c) kościół lub inny związek wyznaniowy
  - d) organizacja pozarządowa o statusie organizacji pożytku publicznego (nie wiadomo jeszcze, czy gmina będzie mogła dotować wkład własny organizacji)
- Limit pomocy – 500 tys. zł dla 1 miejscowości w latach 2007-2013
- Granice refundacji kosztów w ramach 1 wniosku – 25-500 tys. zł
- Koszty kwalifikowane – poniesione po dniu złożenia wniosku z wyjątkiem kosztów ogólnych (max. 10% pozostałych kosztów kwalifikowanych - na opracowanie POM, dokumentacji, nadzór) – liczą się od 1 stycznia 2007 r.
- Podatek VAT nie podlega refundacji.
- Można w 1 wniosku składać kilka projektów z 1 miejscowości.
- Można w 1 wniosku składać kilka projektów z różnych miejscowości, ale tylko o wspólnej tematyce. Ale plany odnowy muszą być na każdą miejscowość osobno.
- Jeżeli na terenie sołectwa jest więcej niż 1 miejscowość, można opracować Plan Odnowy Sołectwa.
- Nabór – 14 do 60 dni od daty ogłoszenia. Nie decyduje kolejność zgłoszeń!

PUNKTOWANIE

1. Dochód podatkowy gminy na 1 mieszkańca
  - a) Poniżej 75% średniej krajowej (włącznie) – 2 punkty
  - b) 75%-100% średniej – 1 punkt
  - c) Powyżej średniej – 0 punktów
2. Bezrobocie w powiecie w okresie ostatnich 6 miesięcy przed dniem złożenia wniosku:
  - a) Wyższe od średniej w województwie – 2 punkty
  - b) Równe ze średnią – 1 punkt
  - c) Niższe od średniej – 0 punktów
3. Kryterium regionalne – 2 punkty (nie znane jeszcze)
4. Wnioskowana dotacja wynosi nie więcej niż 50% kosztów kwalifikowanych – 1 punkt

Trzeba mieć co najmniej 3 punkty!!!

Plan Odnowy Miejscowości – wymagane elementy:

- charakterystyka miejscowości
- inwentaryzacja zasobów, służących odnowie miejscowości
- ocena mocnych i słabych stron miejscowości
- opis planowanych zadań w perspektywie co najmniej 7 lat od dnia przyjęcia dokumentu, w kolejności wynikającej z przyjętych priorytetów rozwoju miejscowości, z podaniem szacunkowych kosztorysów
- opis planowanych zadań ze wskazaniem ich wpływu na rozwój miejscowości z uwzględnieniem zgodności z charakterem i krajobrazem kulturowym miejscowości.

Europejskie programy wspólnotowe

- Civitas + (zrównoważony rozwój transportu miejskiego)
- Kultura 2007-2013
- Sokrates II (od 2008: UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE)
- Leonardo da Vinci (kształcenie i szkolenie zawodowe, praktyki zagraniczne)
- Młodzież w działaniu
- VI Program Ramowy
- Save II
- IDA
- eCONTENT
- Programy Społeczne
- DAPHNE II
- LIFE
- Zdrowie publiczne 2003 - 2008
- Safer Internet Plus
- Town Twinning - (wsparcie dla współpracy mieszkańców miast i gmin UE)
- Inteligentna Energia - Europa
- eTEN
- Projekt Jean Monnet
- Małe granty - MF Wyszehradzki
- Programy im. Marii curie dla ośrodków badawczych

PO Infrastruktura i Środowisko

Głównym celem Programu jest podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej Polski i jej regionów poprzez **rozwój infrastruktury technicznej** przy równoczesnej ochronie i poprawie **stanu środowiska, zdrowia społeczeństwa**, zachowaniu tożsamości kulturowej i rozwijaniu spójności terytorialnej.

PO Infrastruktura i Środowisko

W ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko realizowanych będzie 17 priorytetów:

1. **Gospodarka wodno - ściekowa**
2. **Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi**
3. Zarządzanie zasobami i przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska
4. Przedsięwzięcia dostosowujące przedsiębiorstwa do wymogów ochrony środowiska
5. Ochrona przyrody i kształtowanie postaw ekologicznych
6. Drogowa i lotnicza sieć TEN-T
7. Transport przyjazny środowisku
8. Bezpieczeństwo transportu i krajowe sieci transportowe
9. Infrastruktura drogowa w Polsce Wschodniej
10. **Infrastruktura energetyczna przyjazna środowisku**
11. Bezpieczeństwo energetyczne
12. **Kultura i dziedzictwo kulturowe**
13. **Bezpieczeństwo zdrowotne i poprawa efektywności systemu ochrony zdrowia**
14. Infrastruktura szkolnictwa wyższego
15. Pomoc techniczna – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego
16. Pomoc techniczna – Fundusz Spójności
17. Konkurencyjność regionów

PO Infrastruktura i Środowisko

1. Gospodarka wodno-ściekowa

Przedsięwzięcia:

Systemy kanalizacji, oczyszczanie ścieków i zapewnienie odpowiedniej ilości wody pitnej w aglomeracjach powyżej 15 tys. RLM, a w ramach grup projektów – w aglomeracjach od 2 do 15 tys. RLM (przy grupach projektów koordynatorem będzie WFOŚiGW)

2. Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi

Cele:

- Zmniejszenie ilości składowanych odpadów komunalnych – systemy obsługujące co najmniej 150 tys. mieszkańców
- Rekultywacja terenów zdegradowanych – wartość min. 5 mln euro
- Ochrona brzegów morskich – min. 5 mln euro

PO Infrastruktura i Środowisko

10.3 Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej

W zakres wydatków kwalifikowalnych wchodzi wydatki poniesione w związku z: ociepleniem obiektu, wymianą okien oraz drzwi zewnętrznych, modernizacją systemów grzewczych (wraz z wymianą źródła ciepła), wentylacji, klimatyzacji.

Minimalna wartość projektu – 20 mln PLN, dofinansowanie 85%

PO Infrastruktura i Środowisko

12. Kultura i dziedzictwo kulturowe

Cel główny:

Wykorzystanie potencjału kultury i dziedzictwa kulturowego o znaczeniu światowym i europejskim dla zwiększenia atrakcyjności Polski

Cele szczegółowe:

1. Ochrona i zachowanie dziedzictwa kulturowego o znaczeniu ponadregionalnym – min. 5 mln euro, dla niektórych 1 mln euro
2. Poprawa stanu infrastruktury kultury o znaczeniu ponadregionalnym oraz zwiększenie dostępu do kultury - min. 5 mln euro, dla niektórych 1 mln euro

PO Infrastruktura i Środowisko

13. Bezpieczeństwo zdrowotne i poprawa efektywności systemu ochrony zdrowia

Cel główny:

Wspieranie utrzymania dobrego poziomu zdrowia siły roboczej

1. Zakup środków transportu sanitarnego i ich wyposażenia.
2. Przebudowa, modernizacja obiektów związanych z infrastrukturą ochrony zdrowia w zakresie ratownictwa medycznego, w taki sposób aby dostosować je do wymogów określonych w obowiązujących przepisach prawa.
3. Zakup aparatów lub urządzeń służących do diagnostyki lub terapii, w tym wyrobów medycznych, z wyłączeniem wyrobów i produktów jednorazowego użytku, w tym adaptacja pomieszczeń niezbędna dla funkcjonowania zakupionych aparatów i urządzeń.
4. Modernizacja baz lotniczego pogotowia ratunkowego.
5. Budowa i modernizacja lądowisk dla helikopterów służąca dostępności do szpitalnych oddziałów ratunkowych.
6. Przygotowanie kompleksowej dokumentacji niezbędnej do wnioskowania i realizacji przedsięwzięcia w ramach działania.

PO Kapitał Ludzki

www.efs.gov.pl

Europejski Fundusz Społeczny

Priorytety i obszary wsparcia:

Realizowane centralnie:

1. Zatrudnienie i integracja społeczna.
2. Rozwój zasobów ludzkich i potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw oraz poprawa stanu zdrowia osób pracujących.
3. Wysoka jakość systemu oświaty.
4. Szkolnictwo wyższe i nauka.
5. Dobre rządzenie.

Realizowane regionalnie:

6. Rynek pracy otwarty dla wszystkich.
7. Promocja integracji społecznej.
8. Regionalne kadry gospodarki.
9. Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach.
10. Pomoc techniczna

W ramach komponentu regionalnego środki zostaną przeznaczone na **wsparcie dla osób i grup społecznych, natomiast w ramach komponentu centralnego środki zostaną przeznaczone przede wszystkim na **wsparcie dla struktur i systemów****

Przykładowe priorytety

Priorytet III: Wysoka jakość systemu oświaty (ponad 1 mld euro!!!!!!!!!!!!!!)

Celem priorytetu jest:

Podwyższenie jakości i efektywności kształcenia w **systemie** oświaty odpowiadających warunkom gospodarki opartej na wiedzy

Obszary wsparcia:

- badania w obszarze funkcjonowania systemu oświaty, efektywności kształcenia oraz dostosowania jego zakresu do potrzeb rynku pracy,
- zbieranie i analiza danych dotyczących funkcjonowania systemu oświaty m.in. poprzez System Informacji Oświatowej,
- modernizacja procesu kształcenia w m.in. poprzez doskonalenie podstaw programowych i stworzenie warunków do realizacji kształcenia na odległość,
- rozwój i modernizacja systemu egzaminów zewnętrznych,
- rozwój i modernizacja kształcenia i doskonalenia kadr oświaty,
- rozwój systemu i modelu kształcenia przez całe życie,
- dostosowanie kształcenia do wymogów rynku pracy i nowoczesnej gospodarki poprzez m.in:
  - wprowadzenie programów edukacyjnych w zakresie przedsiębiorczości,
  - rozwój systemu doradztwa edukacyjno-zawodowego,
  - opracowanie i wdrożenie Krajowych Ram Kwalifikacyjnych.

Priorytet V: Dobre rządzenie

5.2 WZMACNIANIE POTENCJAŁU ADMINISTRACJI SAMORZĄDOWEJ

Cel Działania:

Wzrost jakości usług publicznych świadczonych przez jednostki samorządu terytorialnego oraz poprawa jakości polityk i programów o zasięgu regionalnym i lokalnym.

Alokacja finansowa – 252,2 mln euro

Minimalna wartość projektu – 50.000 zł (najczęściej 800.000 zł)

Maksymalne dofinansowanie – 85%-97,5%

Cross-financing (do 10% wartości projektu): zakup sprzętu i systemów informatycznych niezbędnych do wprowadzenia usprawnień w funkcjonowaniu jednostek samorządu terytorialnego

Poddziałanie 5.2.1 Modernizacja zarządzania w administracji samorządowej - *Projekty konkursowe*

Beneficjenci – wszystkie podmioty

Grupy docelowe - między innymi:

- urzędy administracji samorządowej
- pracownicy urzędów administracji samorządowej
- samorządowe kolegia odwoławcze i ich pracownicy
- regionalne izby obrachunkowe i ich pracownicy

TYPY PROJEKTÓW

1. Projekty ukierunkowane na poprawę obsługi obywatela i modernizację zarządzania w administracji samorządowej obejmujące m.in.:
  - podnoszenie jakości, zwiększanie dostępności usług publicznych świadczonych przez urzędy administracji samorządowej,
  - **wdrażanie usprawnień zarządczych** w administracji publicznej na poziomie całej organizacji, w tym w zakresie zarządzania jakością (np. norma ISO) lub oceny poziomu funkcjonowania i rozwoju urzędów (np. Powszechny Model Samooceny CAF) i w wybranych aspektach jej funkcjonowania, np. komunikacja wewnętrzna, obieg dokumentów, zarządzanie ryzykiem, planowanie strategiczne

(Kolorem czerwonym zaznaczono projekty przewidziane do realizacji zgodnie z Planem Działania na lata 2007-2008.)

2. Projekty ukierunkowane na podnoszenie kompetencji kadr m.in. poprzez:

- wzmacnianie działów kadrowo-szkoleniowych jako centrów zarządzania zasobami ludzkimi w urzędach samorządu terytorialnego, w tym m.in. poprzez szkolenia w zakresie modelu i narzędzi zarządzania zasobami ludzkimi, dofinansowanie studiów podyplomowych w zakresie zarządzania kadrami, opracowanie modelu i narzędzi zarządzania zasobami ludzkimi w samorządzie terytorialnym w zakresie: rekrutacji, wdrażania na stanowisku pracy, okresowej oceny pracowniczej, rozwoju zawodowego i motywacyjnego systemu wynagrodzeń
- promowanie i wdrażanie zasad, mechanizmów oraz procedur wzmacniających przejrzystość administracji oraz podnoszących poziom kultury etycznej kadr administracji samorządowej,
- prowadzenie oceny potrzeb szkoleniowych w urządzeniach administracji samorządowej,
- **szkolenia generalne i specjalistyczne** (stacjonarne i na odległość) dla kadr urzędów zatrudnionych w administracji samorządowej
- promowanie zasad, mechanizmów, procedur wzmacniających przejrzystość w jednostkach samorządu terytorialnego, w szczególności w formie sieci wymiany doświadczeń, kampanii informacyjno – promocyjnych, seminariów, konferencji i konkursów

3. Projekty obejmujące wzmacnianie zdolności regulacyjnych i analitycznych, w tym m.in.:
- wzmacnianie zdolności jednostek samorządu terytorialnego w zakresie stanowienia aktów prawa miejscowego oraz aktów administracyjnych
  - wzmacnianie zdolności jednostek samorządu terytorialnego w zakresie opracowywania, wdrażania i ewaluacji polityk i strategii o zasięgu regionalnym i lokalnym,
  - wzmocnienie komórek w urzędach odpowiedzialnych za monitorowanie i ewaluację polityk i strategii o zasięgu regionalnym lub lokalnym
4. Wzmocnienie potencjału samorządowych kolegiów odwoławczych, m.in. poprzez specjalistyczne szkolenia
5. Wzmocnienie potencjału regionalnych izb obrachunkowych, m.in. poprzez specjalistyczne szkolenia i wzmacnianie narzędzi nadzorczych

PROJEKTY

Przygotowanie jednostek samorządu terytorialnego do stosowania Powszechnego Modelu Oceny (CAF) w procesie mierzenia potencjału jednostki i jej dokonań poprzez szkolenia pracowników urzędów administracji samorządowej i pomoc doradczą

Celem dwuletniego projektu jest przygotowanie 1.700 jednostek samorządu terytorialnego do stałego stosowania Powszechnego Modelu Oceny (CAF) poprzez szkolenia pracowników urzędów i pomoc doradczą.

Szacowany budżet projektu – 46.000.000 zł (w tym w 2008 r. – 9.200.000 zł)

Etapy realizacji projektu:

1. Wyłonienie wykonawcy projektu szkoleniowo-doradczego oraz koordynatora projektu w MSWiA w trybie ustawy prawo zamówień publicznych
2. Promocja projektu skierowana do jednostek samorządu terytorialnego (ogłoszenia prasowe, uruchomienie strony internetowej poświęconej projektowi, rozpowszechnianie materiałów informacyjnych dotyczących metody CAF i projektu) i rekrutacja uczestników szkoleń
3. Przeprowadzenie dwudniowych szkoleń dla pracowników 1.700 urzędów jednostek samorządu terytorialnego na temat nowoczesnych narzędzi zarządzania, w tym Powszechnego Modelu Oceny (CAF)
4. Przeprowadzenie dziesięciodniowych szkoleń specjalistycznych dla osób bezpośrednio odpowiedzialnych za koordynację procesu samooceny za pomocą Modelu CAF w urzędach jednostek samorządu terytorialnego
5. Pomoc doradcza w zakresie samooceny za pomocą Modelu CAF dla urzędów administracji samorządowej objętych projektem
6. Organizacja konferencji promującej stosowanie Modelu w procesie zarządzania urzędem administracji samorządowej
7. Opracowanie raportu w oparciu o wyniki samooceny przeprowadzonej za pomocą Modelu w urzędach jednostek samorządu terytorialnego objętych projektem

Identyfikacja i upowszechnianie dobrych praktyk - „Konkurs na najbardziej przyjazny urząd administracji samorządowej na lata 2008-2010”

Projekt wieloletni, realizowany w trzech edycjach. W ramach pierwszej edycji konkursu 2008-2010 realizowane będą następujące fazy projektu:

2008

1. Wyłonienie wykonawcy-organizatora Konkursu i działań upowszechniających oraz koordynatora projektu w MSWiA w trybie ustawy prawo zamówień publicznych
2. Opracowanie przez wykonawcę dokumentów programowych Konkursu, w tym regulaminu i aplikacji konkursowej, obsługa Komisji Konkursowej
3. Promocja bezpośrednia i pośrednia Konkursu wśród jednostek samorządu terytorialnego przez wykonawcę
4. Udzielanie informacji, przyjmowanie i ocena formalna aplikacji konkursowych jednostek samorządu terytorialnego przez wykonawcę,
5. Ocena merytoryczna aplikacji nadesłanych na konkurs i wizytacja finalistów konkursów przez niezależnych ekspertów oraz badanie satysfakcji klientów, dotyczących poziomu obsługi finalistów konkursu przez wykonawcę
6. Wyłonienie laureatów konkursu przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz organizacja konferencji końcowej przez wykonawcę

2009-2010

7. Zakup przez Wykonawcę i przekazanie nagród rzeczowych laureatom i finalistom Konkursu w postaci np. info-kiosków, hot spotów lub biurowego sprzętu informatycznego
8. Przygotowanie pokonkursowych materiałów informacyjnych-promocyjnych przez wykonawcę
9. Produkcja i emisja spotu telewizyjnego promującego przyjazny urząd administracji samorządowej przez wykonawcę
10. Opracowanie graficzne i ekspozycja billboardów promujących przyjazny urząd administracji samorządowej
11. Opracowanie dobrych praktyk zidentyfikowanych w ramach Konkursu i w ramach niezależnych badań przez wykonawcę
12. Opracowanie graficzne i merytoryczne internetowej bazy dobrych praktyk – narzędzia benchmarkingu dla jednostek samorządu terytorialnego przez wykonawcę
13. Szkolenie dla pracowników MSWiA w zakresie administrowania internetową bazą dobrych praktyk przez wykonawcę

14. Promocja bezpośrednia i pośrednia internetowej bazy dobrych praktyk wśród jednostek samorządu terytorialnego przez wykonawcę
15. Benchlearning – organizacja przez wykonawcę 4 konferencji regionalnych z udziałem laureatów konkursu i 80 jednodniowych szkoleń z zakresu dobrych praktyk funkcjonujących w samorządzie terytorialnym w Polsce i UE
16. Analiza dobrych praktyk w samorządzie terytorialnym na tle rozwiązań zagranicznych, organizacja wizyt studyjnych dla laureatów konkursu w 4 krajach UE po 10 osób (łącznie dla 40 osób) oraz udziału 10 przedstawicieli MSWiA w europejskich konferencjach jakości w 2008 i 2010 r. przez wykonawcę. Wizyty pozwolą uczestnikom na praktyczne najlepszych rozwiązań w tym zakresie funkcjonujących w państwach UE)
17. Promocja międzynarodowa dobrych praktyk w polskim samorządzie terytorialnym - pomoc doradcza wykonawcy dla laureatów konkursu (w każdej z 4 kategorii konkursu po 2 osoby) w prezentacji dobrych praktyk w europejskiej konferencji jakości w 2010 r., opracowanie anglojęzycznych materiałów promocyjnych, udział w konferencji jakości 8 przedstawicieli laureatów konkursu
18. Porównanie dobrych praktyk finalistów konkursu z dobrymi praktykami funkcjonującymi w samorządzie terytorialnym państw UE - organizacja przez wykonawcę wizyt studyjnych w 4 krajach UE dla przedstawicieli finalistów konkursu (łącznie 48 osób)

Szacowany budżet projektu – I edycja konkursu: 4.100.000 zł (w tym w 2008 r. - 465.000 zł)

Szkolenia i pomoc doradcza w zakresie etyki i unikania konfliktu interesu w samorządzie terytorialnym

Oczekiwane rezultaty:

1. Objęcie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji doradztwem i szkoleniami w zakresie programowania strategicznego, monitorowania i ewaluacji zjawisk korupcyjnych
2. Zmodyfikowany dokument rządowy Strategia Antykorupcyjna 2005-2009
3. Ukończenie szkolenia przez 200 pracowników urzędów administracji samorządowej
4. Zwiększony poziom kultury etycznej pracowników urzędów samorządu terytorialnego

Szacowany budżet projektu – 7.200.000 zł (w tym 2008 r. – 666.000 zł)

Opracowanie standardów kompetencyjnych dla pracowników urzędów jednostek samorządu terytorialnego

Etapy realizacji projektu:

1. Wyłonienie wykonawcy projektu w trybie ustawy prawo zamówień publicznych
2. Zapoznanie się z wynikami ankiet przeprowadzonych w urzędach JST na temat analizy rozwoju instytucjonalnego urzędu, obsługi klienta, zakresu kompetencji
3. Opracowanie kategorii stanowisk w urzędach samorządu gmin, powiatów i województw
4. Opracowanie standardów kompetencyjnych związanych z poszczególnymi kategoriami stanowisk w urzędach jednostek samorządu terytorialnego

Szacowany budżet projektu – 937.500 zł

Poddziałanie 5.2.3 Podnoszenie kompetencji kadr służb publicznych – projekty konkursowe

Beneficjenci – wszystkie podmioty

Grupy docelowe - między innymi:

- jednostki administracji publicznej (nie będącej częścią administracji rządowej ani samorządowej)
- pracownicy jednostek administracji publicznej (nie będących częścią administracji rządowej ani samorządowej)
- pracownicy służb nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych

1. **Badania i oceny potrzeb szkoleniowych służb publicznych**

2. **Szkolenia generalne i specjalistyczne dla służb publicznych**

3. **Pomoc doradcza i szkolenia w zakresie etyki i unikania konfliktu interesów**

Priorytet IX: Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach

Cel

- Wyrównywanie szans edukacyjnych
- Zwiększenie potencjału zasobów ludzkich na wszystkich poziomach kształcenia

Działania

- 9.1 WYRÓWNYWANIE SZANS EDUKACYJNYCH
- 9.2 ROZBUDOWA OFERTY I PODNOSZENIE JAKOŚCI KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO
- 9.3 UPOWSZECHNIENIE KSZTAŁCENIA USTAWICZNEGO
- 9.4 WYSOKO WYKWALIFIKOWANE KADRY SYSTEMU OŚWIATY

Działanie 9.1 Wyrównywanie szans edukacyjnych

Projekty konkursowe:

- tworzenie ośrodków wychowania przedszkolnego (w tym również realizacja alternatywnych form wychowania przedszkolnego) na obszarach i w środowiskach o niskim stopniu upowszechnienia edukacji przedszkolnej w szczególności na obszarach wiejskich
- wsparcie istniejących ośrodków wychowania przedszkolnego przyczyniające się do zwiększonego uczestnictwa dzieci w wychowaniu przedszkolnym np. dłuższe godziny pracy przedszkoli, uruchomienie dodatkowego naboru dzieci, zatrudnienie personelu
- opracowanie i realizacja kampanii informacyjnych promujących edukację przedszkolną

CROSS-FINANCING: dostosowywanie budynków i pomieszczeń do wymogów prowadzenia wychowania przedszkolnego

Działanie 9.1 Wyrównywanie szans edukacyjnych

Projekty systemowe:

- **pomoc stypendialna na wyrównywanie szans uczniów i słuchaczy instytucji systemu oświaty**
- **pomoc stypendialna o charakterze motywacyjnym dla uczniów i słuchaczy instytucji systemu oświaty**
- **wyposażenie szkół w podręczniki szkolne umożliwiające kształcenie uczniów znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej**

Działanie 9.2 ROZBUDOWA OFERTY I PODNOSZENIE JAKOŚCI KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO

Projekty konkursowe:

- programy rozszerzania oferty szkół o zagadnienia związane z doradztwem zawodowym, informowaniem uczniów o korzyściach płynących z wyboru danej ścieżki edukacyjnej oraz możliwościach dalszego kształcenia w kontekście uwarunkowań lokalnego i regionalnego rynku pracy (szkolne ośrodki kariery)
- programy rozwoju oferty edukacyjnej szkół zawodowych w zakresie:
  - dostosowywania kwalifikacji uczniów (jako przyszłych absolwentów) do wymogów lokalnego i regionalnego rynku pracy lub dalszego kształcenia w tym zakresie
  - realizacji praktycznych form nauczania w szczególności staży i praktyk zawodowych we współpracy z lokalnymi i regionalnymi pracodawcami
  - włączania pracodawców w proces przygotowywania i realizacji programów dydaktycznych realizowanych w szkołach
  - innych form podnoszenia jakości i zwiększania atrakcyjności kształcenia zawodowego

Cross-financing: wyposażenie szkół zawodowych w stanowiska do praktycznej nauki zawodu

Aktywność samorządu dotycząca pozyskiwania funduszy

1. Identyfikacja potrzeb inwestycyjnych i „dopasowanie” do odpowiednich możliwości finansowania zewnętrznego (np. łączenie projektów, **wyбір priorytetów**)
2. Aktualizacja Strategii Rozwoju i WPI (lub nowe dokumenty) – zawierające wszystkie planowane inwestycje
3. Przygotowanie niezbędnych załączników (w zależności od dziedziny aplikowania): Plan Odnowy Miejscowości, Lokalny Program Rewitalizacji, Plan Rozwoju Lokalnego
4. Przygotowanie projektów budowlanych i kosztorysów inwestorskich, uzyskanie pozwolenia na budowę
5. Przygotowanie studium wykonalności
6. Przygotowanie pozostałych załączników

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

Waldemar Pruss
wpruss@partners.org.pl
tel. 691 73 75 73

**Wielkopolski Ośrodek Kształcenia
i Studiów Samorządowych
WOKISS**

